

عقوبت دنیوی و اخروی ریختن آبروی مؤمن بر اساس احادیث و روایات

امام صادق (ع) می فرمایند: کسی که به منظور عیب جویی و ریختن آبروی مومن و اینکه او را از نظر مردم بیندازد سخنی را نقل کند، خداوند او را از ولایتش بیرون کرده، به سوی ولایت شیطان می فرستد ولی شیطان هم او را نمی پذیرد.

خبرگزاری مهر- امام صادق (ع) می فرمایند: کسی که به منظور عیب جویی و ریختن آبروی مومن و اینکه او را از نظر مردم بیندازد سخنی را نقل کند، خداوند او را از ولایتش بیرون کرده، به سوی ولایت شیطان می فرستد ولی شیطان هم او را نمی پذیرد.

از نظر اسلام حفظ جان، مال و آبروی مردم و حتی اندیشه آنان محترم است و ریختن آبروی مؤمن بسیار خطرناک و گناه بزرگی به شمار می رود به همین دلیل است که امام صادق (ع) در حدیثی، حرمت مؤمن را از حرمت کعبه بالاتر دانستند. اما متأسفانه گاهی دیده می شود در جامعه اسلامی حرمت و آبروی اشخاص حفظ نمی شود و با سادگی آبروی مسلمانانی را می برند و هیچ توجهی به عقاب دنیوی و اخروی آن ندارند.

آبروی مؤمن به مثابه تمام سرمایه و اعتباری است که در طول زندگی با سختی آن را به دست آورده است. اما این امر مهم که در آیات و روایات اسلامی تأکید بسیاری به آن شده است ممکن است در اثر جهالت و یا غرض ورزی عده ای در یک لحظه از دست برود، چیزی که جبران آن بسیار مشکل است و حتی ممکن است هیچگاه جبران نشود. لذا توجه به آموزه های دینی و عواملی که باعث ریختن آبروی مؤمن می شود بسیار ضروری به نظر می رسد چرا که دقت در آیات و روایات نشان می دهد که خداوند توجه بسیاری به آن داشته تا جایی که هر چیزی که زمینه ریختن آبروی مؤمن می شود صراحتاً به آن اشاره شده و از آن نهی شده است.

حفظ آبروی مؤمن آنقدر ارزش دارد که خداوند آن را خود بر عهده گرفته است. پیامبر اکرم (ص) در حدیثی می فرمایند: از خداوند درخواست کردم که در روز حساب، حساب رسی امت را به خودم واگذار کند که بندگان اگر لغزشی داشتند آبروی من پیش پیامبران پیشین نرود. خداوند پاسخ داد حساب آنها را خودم به عهده می گیرم که اگر لغزشی داشتند آبرویشان پیش تو نرود.

اباعبدالله الحسین(ع) همو که جان و آبرو و خانواده خویش را برای حفظ اسلام و جامعه اسلامی فدا کرد در حدیثی، آبروی مؤمن را یکی از حریمهای پنجگانه الهی توصیف کرده و می فرماید: "لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي بِلَادِهِ خَمْسٌ حُرْمٌ ؛ حُرْمَةُ رَسُولِ اللَّهِ وَ حُرْمَةُ آلِ الرَّسُولِ وَ حُرْمَةُ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ حُرْمَةُ كَعْبَةِ اللَّهِ وَ حُرْمَةُ الْمُؤْمِنِ." مملکت خداوند بزرگ را پنج حریم است : حریم پیامبر (ص) و حریم آل پیامبر و حریم کتاب خدای بزرگ و حریم کعبه الهی و حریم مؤمن "

در روایتی پیامبر خدا محمد مصطفی(ص) رو به کعبه کرد و فرمود: "آفرین بر تو ای خانه (خدا) چقدر نزد خداوند بزرگی و حرمت داری! اما به خدا سوگند که مؤمن (نزد خداوند) محترم تر از توست، زیرا خداوند از تو یک چیز را حرام و محترم قرار داده است، ولی از مؤمن سه چیز را: مالش ، جانش و گمان بد او را محترم قرار داده است.

همچنین رسول خدا (ص) فرمود: هر حسنه ای صدقه است و هر چیزی که مرد مسلمان از ثروت خود برای خود و خانواده اش انفاق کند ، برای او صدقه (نزد خدا) نوشته می شود و هر چیزی که شخص مسلمان به وسیله آن، آبروی خود را حفظ کند، برای او به خاطر حفظ کردنش، صدقه نوشته می شود.

در احادیث بسیاری از ائمه معصوم (علیهم السلام) بر دفاع از آبروی مؤمن تأکید شده است. امام صادق (ع) می فرمایند: هر کس از شما بتواند خداوند متعال را با دستی نیالوده به خون و اموال مسلمانان و زبانی سالم از لطمه زدن به آبروی آنان دیدار کند، پس باید چنین کند. همچنین امام زین العابدین (ع) فرمود: هر که از لطمه زدن به آبروی مسلمانان خودداری کند، خداوند عز و جل روز قیامت از لغزش او درگذرد.

مردی در حضور رسول خدا (ص) از کسی بدگویی کرد، در همان جا فرد دیگری از او دفاع کرد. حضرت فرمودند: "کسی که جلوی آبروریزی برادر مومنش را بگیرد، از آتش دوزخ در امان است" و در روایت دیگر است که فرمودند: "کسی که در غیاب برادر (مسلمان) خود از او دفاع کند، بر خداوند لازم است که او را از آتش جهنم محافظت کند".

در حدیثی از امام صادق (ع) چنین آمده است که فرمود: خدای بزرگ می فرماید هر که بنده مؤمنم را خوار سازد مرا به ستیز فرا خوانده است و هر که بنده مؤمنم را بزرگ دارد از خشمم در امان ماند.

بر اساس آیات قرآن و روایات اسلامی غیبت مؤمن حرام و از گناهان کبیره به شمار می رود و در روایت آمده است که کسی که در مجلسی غیبت برادر خود را بشنود و در مقام رد آن بر آید و از او دفاع کند خداوند هزار نوع از شرور دنیا و آخرت را دور خواهد ساخت. از این روایت چنین برداشت می شود که نه تنها نهی از غیبت کردن کافی نیست بلکه بر هر فردی لازم است که از برادران دینی خود دفاع کند و در حفظ آبروی وی بکوشد و انتقادهای و عیب هایی را که به برادر دینی اش وارد می شود با توجیه صحیح و خداپسندانه دفع کند و زمینه شایعه پراکنی ها و اشاعه فحشاء را از بین ببرد تا دیگر کسی جرأت نکند بدون دلیل مطلبی را به کسی نسبت دهد.

اتهام، حسادت، افراط در شوخی و خنده، استهزاء، تجسس، عیب گوئی، غیبت از عوامل آبروریزی به شمار می رود. امام صادق (ع) می فرمایند: کسی که به منظور عیب جوئی و ریختن آبروی مومن و اینکه او را از نظر مردم بیندازد سخنی را نقل کند، خداوند او را از ولایتش بیرون کرده، به سوی ولایت شیطان می فرستد ولی شیطان هم او را نمی پذیرد.

ابی برده گوید: پیامبر خدا (ص) با ما نماز گذارد و پس آنگاه شتابناک به پا خواست و به سوی در مسجد رفت و دست بر در نهاد و با صدایی بلند بانگ برداشت: ای ایمان آورندگان به زبان که ایمان در دلتان جای نگرفته! عیبهای مؤمنان را نجوید؛ زیرا هر که عیب های مؤمنان را بجوید خداوند نیز در پی عیب های او باشد و هر که خداوند عیب هایش را بجوید رسوایش سازد هر چند درون خانه اش باشد.